

Til Udvalget for Småøer

Den 16.februar 2012

Overvejelser omkring en udligningsreform for færgedriften til småøerne.

I forlængelse af Ø-sammenslutningens møde med Udvalget for Småøer, hvor vi drøftede en evt. udlignings-reform for færgeområdet, skal vi hermed fremkomme med følgende betragtninger.

Færgestøtte før kommunalreformen

Med kommunesammenlægningen blev færgerne til de danske småøer et kommunalt anliggende og samtidig blev den hidtidige driftsstøtte, hvor staten ydede 1/3, amterne 1/3 og kommunerne 1/3 erstattet af et generelt bloktilskud – det såkaldte § 20 tilskud.

Den årlige statslige *driftsstøtte* blev før kommunalreformen afsat som et fast beløb på Finansloven og reguleredes med forbrugerprisindekset for transport. For hver enkelt færgerute blev beregnet et maksimumsbeløb, som den statslige støtte ikke kunne overstige.

Maksimumbeløbet blev fordelt efter en nøgle. Fordelingen blev vægtet efter følgende objektive kriterier:

Sejllængde.....	5/10
Antal ha landbrugsjord i drift.....	3/10
Antal personer i erhvervsaktive aldersgrupper.....	1/10
Øens samlede indbyggertal.....	1/10

*Ydelsesstøtte*ordningen var inden kommunalreformen udformet som en lovbunden udgift, hvor stat, amter og kommuner hver finansierede en tredjedel af ydelsen på lån til investeringer i færger og færgelejer.

Færgestøtte efter kommunalreformen.

Med kommunalreformen blev færgedriften til småøerne et kommunalt ansvar og tilskuddet til færgedrift til småøerne ydes som et generelt tilskud (det såkaldte § 20 tilskud). Driftstilskuddet er beregnet med baggrund i den tidligere færgestøtteordning. Dertil kommer statens uddannelsesstøtte til unge på mindre øer (et meget lille beløb) samt en andel af puljen til vanskeligt stillede kommuner, der blev ydet til vanskeligt stillede kommuner begrundet i deres særlige ø-udgifter (et tilskud, der gives til 6 kommuner og som særskilt opgøres i oversigten over § 20-tilskuddet).

Ydelsesstøtteordningen blev erstattet af en investeringsordning. Tilskuddet giver ø-kommuner mulighed for at spare op til kommende investeringer i færger. For kommuner, som for nylig har investeret i ny færge og har optaget store lån i forbindelse hermed, bidrager investeringstilskud til betaling af disse lån.

Overvejelser omkring en reform af færgestøtten.

Såfremt Folketinget ønsker at gennemføre en reform af tilskuddet til færgedriften til småøerne, mener Sammenslutningen af Danske Småøer, at i al fald følgende faktorer skal indgå i en sådan reform:

- Faktuelle data for hver ø og hver færgerute.
- Det nuværende serviceniveau (f.eks. over en 5-årig periode)
- Den nuværende kommunale færgeøkonomi skal afdækkes, der skal fremskaffes realistiske og gennemskuelige færgeregnskaber fra kommunerne. Det vil også give mulighed for at undersøge om intentionerne omkring delingen af udgifter mellem stat (2/3) og kommuner (1/3) er gældende.
- Et fælles småøernes færgesekretariat, som anbefalet i Indenrigs- og Sundhedsministerens færgerapport af 2011
- En øremærkning af færgestøtten
- En tilbagevenden til ydelsesstøtten i forbindelse med ombygninger og anskaffelser, således at man ikke kommer ud for, at kommunerne har 'glemt' at spare op til en ny færge, kajanlæg eller lign. og derved lader øboerne i stikken.

Færgerne er øernes livline, og et godt serviceniveau med en god sejlplan og et rimeligt prisniveau er nogle af de vigtigste parametre for at opretholde helårsbeboede samfund og tiltrække nye beboere til småøerne.

Derfor må det forudses, at man i forbindelse med en udligningsreform er nødt til at tilføre ekstra midler til færgedriften, idet vi ikke umiddelbart kan pege på øer, der har en 'for god' færgeservice.

Venlig hilsen

Dorthe Winther
Formand
Sammenslutningen af Danske Småøer

Bilag vedlagt:

- Brev fra Indenrigs- og Socialministeriet med "Orientering om sammensætning af tilskud til kommuner med tilhørende øer"
- Oversigt over "Sammensætning af Ø-tilskuddet for 2012 efter § 20 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud".